

ประสิทธิผลการเรียนออนไลน์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019
Graduate Student Effectiveness of Online Learning in COVID-19

อมร นันทาภิรมย์¹, ชาญเดช เจริญวิริยะกุล² และ สโรชนี ศิริวัฒนา³
Amorn Nuntapirom¹, Chandej Charoenwiriyakul² and Srochinee Siri wattana³

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา^{1,2,3}

Graduate School, Suan Sunandha Rajabhat University, Thailand^{1,2,3}

E-mail: s63563827030@ssru.ac.th¹, chandej.ch@ssru.ac.th², srochinee.si@ssru.ac.th³

Received: 2023-05-26; Revised: 2023-06-29; Accepted: 2023-06-30

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาประสิทธิผลการเรียนออนไลน์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 และ 2) เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษากับประสิทธิผลการเรียนออนไลน์ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ปีการศึกษา 2563 จำนวน 273 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิผลการเรียนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนออนไลน์ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดรองลงมาคือ การเข้าเรียนด้วยวิธี Login สะดวกดี ความเครียดในการเรียนออนไลน์ การจัดการเรียนรู้สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้ และหลักสูตรการเรียนการสอนสอดคล้องกับระยะเวลาที่เรียนตามลำดับ และ 2) นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่มีเพศ อายุ และคณะ/วิทยาลัยแตกต่างกัน มีประสิทธิผลการเรียนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 ไม่แตกต่างกัน ส่วนระดับการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ข้อค้นพบจากงานวิจัยนี้ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา และสถาบันการศึกษาอื่น ๆ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการกำหนดแผนการจัดการเรียนสอนให้ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน และสร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้เรียนเพิ่มขึ้น

คำสำคัญ: ประสิทธิผลการเรียนออนไลน์, นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา, สถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019

Abstract

This Article aimed to study 1) The effectiveness of online learning of graduate students in COVID-19. 2) Comparison of personal factors of graduate students with the effectiveness of online learning in COVID-19. This research employed a quantitative research method. Data were collected by questionnaires from 273 graduate students of Suan Sunandha Rajabhat University. Analyzed by frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test and One-way ANOVA. The results of the study found that 1) The overall effectiveness of online learning in COVID-19 was at the highest level, online learning achievement was the highest average; followed by the login method, which was convenient and stressful in studying online, learning management can meet the needs of learners and the course of instruction corresponds to the period of study, respectively. 2) Graduate students with different gender, age and faculties/college were effectiveness of online learning in COVID-19 not different but the educational level was different significantly at 0.05 level. The findings from this research; Suan Sunandha Rajabhat University and other University can be used to formulate a teaching management plan to respond to the needs of learners and create motivation for more learners.

Keywords: Effectiveness of Online Learning, Graduate Student, COVID-19

บทนำ

สถานการณ์การระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 เริ่มมีการรายงานการระบาดที่ประเทศจีนตั้งแต่ประมาณปลายปี พ.ศ. 2562 และระบาดเข้าสู่ประเทศไทยในเดือนมกราคม พ.ศ. 2563 ซึ่งไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เป็นโรคที่ติดต่อได้ง่าย จึงมีผู้ติดเชื้อและเสียชีวิตจากโรคดังกล่าวเป็นจำนวนมาก กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมจึงประกาศให้สถานศึกษาปิดเรียนด้วยเหตุพิเศษ จนกว่าจะมีการประกาศเปลี่ยนแปลงเพื่อความปลอดภัยในชีวิตของนักเรียนนักศึกษา โดยในระหว่างที่สถานศึกษาต้องปิดเรียนด้วยเหตุพิเศษดังกล่าว หากมีความจำเป็นให้สถานศึกษาจัดให้มีการเรียนการสอนด้วยการไม่ต้องเข้าชั้นเรียน (กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม, 2564) ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อและคงไว้ซึ่งการจัดการเรียนการสอนตามแผนการศึกษา การเรียนออนไลน์จึงเป็นทางเลือกที่สำคัญที่จะใช้ทดแทนการเรียนในห้องเรียนเพื่อไม่ให้เกิดการเรียนหยุดชะงัก ซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อความสำเร็จการศึกษาของผู้เรียนในทุกระดับการศึกษา นอกจากนี้จุดเน้นในการพัฒนาผู้เรียนในยุคปัจจุบันให้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลก จึงต้องเน้นการพัฒนาทักษะศตวรรษที่ 21 ของผู้เรียนโดยเฉพาะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี การเรียนออนไลน์จึงเป็นโอกาสที่จะเพิ่มสมรรถนะในด้านนี้ให้กับผู้เรียน (ณิกานต์ ทรงไทย, วราภรณ์ ยศทวี และปฐพร แสงเขียว, 2564)

การจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาเป็นการจัดการศึกษาที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความเจริญงอกงามทางสติปัญญา มีความรู้ความสามารถ มีคุณภาพที่ตอบสนองต่อความต้องการกำลังคนในการพัฒนาประเทศ จึงมีบทบาทและความสำคัญอย่างยิ่งต่อสังคม และตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องตอบสนองตามนโยบายกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ดังนั้น ในปีการศึกษา 2563 ได้มีการเปลี่ยนแปลงการเรียนการสอน โดยดำเนินการปรับเปลี่ยนให้เป็นรูปแบบการเรียนการสอนผ่านสื่อออนไลน์ ซึ่งจะเป็นการดำเนินการจัดการเรียนการสอนได้ครบถ้วนตามหลักสูตร ทั้งนี้เพื่อให้ นักศึกษามีผลลัพธ์ทางการเรียนรู้ (Learning outcomes) 5 ด้าน คือ (1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม (2) ด้านความรู้ (3) ด้านทักษะทางปัญญา (4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้งนี้ จุดมุ่งหมายหลักในการจัดการเรียนการสอน คือ ต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่พึงปรารถนา หรือตามวัตถุประสงค์การสอนที่วางไว้ ก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ถ้าผู้เรียนมีพฤติกรรมการเรียนดีเยี่ยมทำให้ประสบความสำเร็จในการเรียน ทำให้เกิดผลลัพธ์ทางการเรียนรู้ที่ดี (มาลีวัล เลิศสาครศิริ, จุรีย์ นฤมิตเลิศ และกิตติยา สมุทระประดิษฐ์, 2564)

ในสถานการณ์การเรียนการสอนที่เปลี่ยนแปลงนี้ อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ต้องเตรียมการสอนภายในช่วงเวลาสั้น ๆ นักศึกษาต้องเผชิญกับความท้าทายกับการเรียนรู้ทางออนไลน์ แม้จะมีนโยบายและการเตรียมการทั้งหมดของกระทรวงศึกษาธิการ รัฐบาล และเจ้าหน้าที่วิชาการ โดยมีคำถามที่ว่านักศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา มีความพร้อมสำหรับการเรียนรู้ออนไลน์หรือไม่ จึงมีความสนใจในการศึกษาการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในยุคของการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 ซึ่งเปลี่ยนแปลงไปจากรูปแบบการศึกษาแบบเดิม อีกทั้งยังไม่พบงานวิจัยในประเด็นดังกล่าว ดังนั้น จากการที่มีการจัดการเรียนการสอนแบบใหม่ผ่านระบบออนไลน์ในช่วงสถานการณ์โควิด-19 ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมและประสิทธิผลการเรียนออนไลน์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลการเรียนออนไลน์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019
2. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษากับประสิทธิผลการเรียนออนไลน์ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019

สมมติฐานการวิจัย

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน มีประสิทธิผลการเรียนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 แตกต่างกัน

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019

การจัดการศึกษาแบบ Home School จะต้องมีความเข้มแข็ง ดังนั้น บทบาทหน้าที่ของผู้ปกครองจึงมีความสำคัญมากขึ้น โดยพ่อแม่ผู้ปกครองจะต้องเป็นเสมือนผู้ช่วยครู ที่ต้องทำงานร่วมกับครูในการดูแลการศึกษาของเด็ก ขณะที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องช่วยสนับสนุนการจัดการศึกษาที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การสร้างความเข้าใจทั้งกับเด็กและผู้ปกครอง ซึ่งทุกฝ่ายต้องช่วยกันและกันประเทศไทยมีการจัดการศึกษาในรูปแบบทางไกล โดยมีทั้งแบบสดกับแบบแห้งที่สามารถเรียนย้อนหลังได้ อย่างตอนนี้มีการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในพระบรมราชูปถัมภ์ จัดการเรียนรู้ออนไลน์ผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยการเรียนการสอนส่วนระดับอุดมศึกษามีการเรียนผ่านระบบอินเทอร์เน็ต สื่อออนไลน์ โซเชียลมีเดีย โปรแกรมต่าง ๆ มากมายทำให้สะดวก และเชื่อมโยงการศึกษาถึงตัวเด็กได้ง่ายมากขึ้น และเป็นการสื่อสารทั้งทางเดียวและสองทาง ฉะนั้นการเรียนผ่านออนไลน์ที่กำลังขับเคลื่อนอยู่ในขณะนี้ นอกจากเรียนตามหลักสูตรการเรียนการสอนแล้ว ต้องมีการจัดกิจกรรมกระตุ้นให้เด็กคิดตาม (Office of the Higher Education Policy, National Science, Research and Innovation Council, 2020)

แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลการเรียนออนไลน์

Hoy & Miskel (1991) กล่าวว่า ประสิทธิภาพ หมายถึง การที่ผู้บริหารสามารถใช้ภาวะผู้นำในการจัดการศึกษา ทำให้ครูและนักเรียนพึงพอใจ ส่งผลทำให้การดำเนินงานของโรงเรียนมีประสิทธิภาพ โดยพิจารณาจากตัวบ่งชี้ 4 ประการ คือ ความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์การเรียนสูง ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ความสามารถในการปรับตัวและพัฒนาให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมและความสามารถในการแก้ไขปัญหาภายในโรงเรียน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

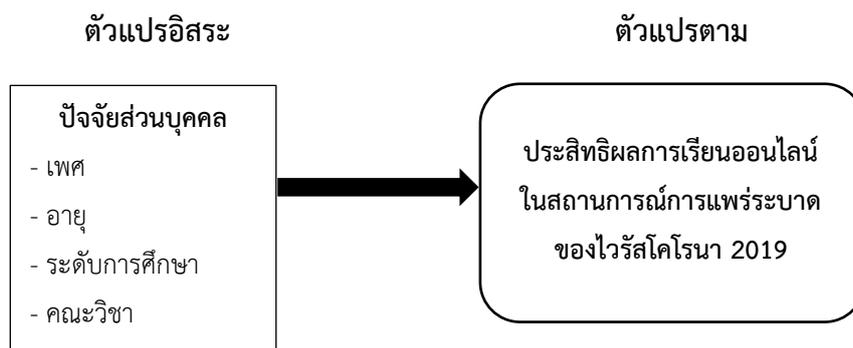
สุวิมล มธูรส (2564) ศึกษาการจัดการศึกษาในระบบออนไลน์ในยุค NEW NORMAL COVID-19 พบว่า ผู้บริหารจึงต้องมีการบริหารจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับความปกติใหม่โดยมีแนวทางในการบริหาร ได้แก่ การเตรียมความพร้อมในการเรียนการสอนออนไลน์ด้านอุปกรณ์และเทคโนโลยี การออกแบบหลักสูตร โดยคำนึงถึงความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคน การระบาดของโรค COVID-19 ที่ส่งผลกระทบต่อสถาบันการศึกษาทั่วประเทศถูกสั่งปิดเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรค ทำให้ทั้งนักเรียน นักศึกษา และอาจารย์ผู้สอน ต้องปรับตัวเข้าสู่การเรียนการสอนแบบออนไลน์ เพื่อให้หลักสูตรยังคงดำเนินต่อไปได้อย่างไม่ขาดตอน การบริหารจัดการต่อการเรียนการสอนสามารถเข้าถึงของนักเรียนทุกคนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และให้อาจารย์ประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ โดยมีการหารือและวางแผนร่วมกันของบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องในทุกภาคส่วน เช่น พ่อแม่ ผู้ปกครอง นักศึกษา รวมไปถึงคณาจารย์ในการเตรียมความพร้อมทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจต่อไป

Abdelhai, Yassin, Ahmad & Fors (2012) ศึกษาเรื่องบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์เรื่อง อนามัยการเจริญพันธุ์ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และการปฏิสัมพันธ์ให้แก่ผู้เรียน ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มผู้เรียนที่ลงทะเบียนแบบบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์มีผลคะแนนที่สูงกว่ากลุ่มที่เรียนในห้องเรียนปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

การปฏิสัมพันธ์ในบทเรียนเป็นสื่อสารระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน และผู้เรียนกับผู้สอนผ่านห้องสนทนาตลอดเวลา กระดานสนทนา ส่งข้อความ เมื่อสัมภาษณ์กลุ่มย่อยเกี่ยวกับความพึงพอใจพบว่า ผู้ใฝ่ใจกับการเรียนด้วย บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ ในด้านประสบการณ์ที่ดีในการเรียนแบบออนไลน์ ช่วยผู้เรียนสามารถวางแผน การเรียน และมีอิสระในการเรียน

กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยตามแนวคิดประสิทธิผล การเรียนออนไลน์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา (Hoy & Miskel, 1991) โดยมีรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ปีการศึกษา 2563 จำนวน 273 คน โดยคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยการคำนวณตามสูตรของทาโร ยามาเน่ (Yamane, 1973) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยใช้ความคลาดเคลื่อน ร้อยละ 5 กำหนดสัดส่วนของกลุ่ม ตัวอย่างของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพครู ระดับปริญญาโท และระดับปริญญาเอก โดยใช้วิธีการ สุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling)

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (questionnaire) ที่สร้างขึ้นจากการรวบรวมแนวคิด ทฤษฎี เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และคณะวิชา ลักษณะคำถามเป็นคำถามแบบให้เลือกตอบ และส่วนที่ 2 ประสิทธิภาพการเรียนออนไลน์ ลักษณะเป็นคำถามปลายปิดโดยคำถามแบ่งเป็น 5 ระดับ ตั้งแต่น้อยที่สุดถึงมากที่สุด (Rating Scales) โดยค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ตามเกณฑ์สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - coefficient) ตามวิธีของครอนบาคของแบบสอบถามการวิจัยทั้งหมดนี้มีค่าเท่ากับ 0.882

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 273 คน โดยการใช้แบบสอบถามออนไลน์ผ่านทาง Google form เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เนื่องจากเป็นช่องทางที่ให้กลุ่มตัวอย่างเข้าถึงแบบสอบถามได้ง่ายที่สุด และลดการแพร่เชื้อในช่วงการแพร่ระบาดของ COVID-19

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ และค่าร้อยละ
2. ข้อมูลประสิทธิผลการเรียนออนไลน์ วิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. การทดสอบสมมติฐาน วิเคราะห์ด้วย Independent t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA: F-test)

ผลการวิจัย

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 273 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 52.0 มีอายุระหว่าง 20-30 ปี ร้อยละ 58.2 ศึกษาในระดับปริญญาเอก ร้อยละ 46.9 และศึกษาอยู่ในบัณฑิตวิทยาลัย ร้อยละ 52.7

วัตถุประสงค์ที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีประสิทธิผลการเรียนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนออนไลน์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ การเช็คชื่อเข้าเรียนด้วยวิธี Login สะดวกดี ความเครียดในการเรียนออนไลน์ การจัดการเรียนรู้สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้ และหลักสูตรการเรียนการสอนสอดคล้องกับระยะเวลาที่เรียน ตามลำดับ

ตารางที่ 1 ประสิทธิผลการเรียนออนไลน์

ประสิทธิผลการเรียนออนไลน์	\bar{X}	S.D.	การแปลผล	อันดับ
1. หลักสูตรการเรียนการสอนสอดคล้องกับระยะเวลาที่เรียน	3.95	0.83	มาก	10
2. การเช็คชื่อเข้าเรียนด้วยวิธี Login สะดวกดี	4.71	0.50	มากที่สุด	2
3. ความสามารถในการประเมินผลการเรียนออนไลน์	4.70	0.49	มากที่สุด	5
4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนออนไลน์	4.72	0.48	มากที่สุด	1
5. ความเครียดในการเรียนออนไลน์	4.71	0.51	มากที่สุด	3
6. การจัดการเรียนรู้สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้	4.71	0.50	มากที่สุด	4
7. สื่อมีประสิทธิภาพในด้านช่วยเสริมการสอนทำให้เข้าใจง่ายขึ้น	4.64	0.57	มากที่สุด	7
8. การติดต่อกับอาจารย์ผู้สอนโดยใช้กระดานสนทนาไม่ติดขัด	4.07	0.77	มาก	9
9. การส่งงานให้อาจารย์ตรวจไม่ยุ่งยาก	4.39	0.75	มาก	8

ประสิทธิผลการเรียนออนไลน์	\bar{X}	S.D.	การแปลผล	อันดับ
10. การเข้าสู่ระบบการเรียนออนไลน์ไม่ยุ่งยาก	4.70	0.54	มากที่สุด	6
เฉลี่ยรวม	4.52	0.41	มากที่สุด	

จากตารางที่ 1 พบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีประสิทธิผลการเรียนออนไลน์ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนออนไลน์ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.72$) รองลงมาคือ การเช็คชื่อเข้าเรียนด้วยวิธี Login สะดวกดี ($\bar{X} = 4.71$) ถัดมาคือ ความเครียดในการเรียนออนไลน์ ($\bar{X} = 4.71$) การจัดการเรียนรู้สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้ ($\bar{X} = 4.71$) และหลักสูตรการเรียนการสอนสอดคล้องกับระยะเวลาที่เรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 3.95$) ตามลำดับ

วัตถุประสงค์ที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริโภคที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน แตกต่างกัน มีการเลือกซื้อสินค้านำเข้าจากประเทศจีนไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน มีประสิทธิผลการเรียนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019

ปัจจัยส่วนบุคคล		ประสิทธิผลการเรียนออนไลน์				
		\bar{X}	S.D.	F	Sig.	ผลทดสอบ
เพศ	ชาย	4.53	0.40	0.089	0.929	ไม่แตกต่าง
	หญิง	4.52	0.43			
อายุ	20-30 ปี	4.52	0.40	0.172	0.915	ไม่แตกต่าง
	31-40 ปี	4.53	0.46			
	41-50 ปี	4.50	0.39			
	51 ปีขึ้นไป	4.62	0.40			
ระดับการศึกษา	ประกาศนียบัตรวิชาชีพครู	4.39	0.43	7.359	0.001*	แตกต่าง
	ปริญญาโท	4.63	0.39			
	ปริญญาเอก	4.45	0.41			
คณะ/วิทยาลัย	คณะครุศาสตร์	4.39	0.43	1.771	0.119	ไม่แตกต่าง
	บัณฑิตวิทยาลัย	4.57	0.37			
	วิทยาลัยการเมืองการปกครอง	4.41	0.41			
	คณะศิลปกรรมศาสตร์	4.49	0.46			
	วิทยาลัยการจัดการ	4.64	0.45			
	อุตสาหกรรมและบริการ					
	วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ	4.52	0.51			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 2 พบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่มีเพศ อายุ และคณะ/วิทยาลัย แตกต่างกัน มีประสิทธิผลการเรียนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 ไม่แตกต่างกัน สำหรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีประสิทธิผลการเรียนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ดังนั้นจึงต้องนำไปเปรียบเทียบรายคู่ (Multiple comparison) โดยใช้การทดสอบแบบ (Least significant difference (LSD) เพื่อหาว่าค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างที่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (Post Hoc) ของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต่อประสิทธิผลการเรียนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับการศึกษา		
			ประกาศนียบัตร วิชาชีพครู	ปริญญาโท	ปริญญาเอก
ประกาศนียบัตร วิชาชีพครู	4.39	0.43	-	-0.24*	-0.06
ปริญญาโท	4.63	0.39	0.24*	-	0.18*
ปริญญาเอก	4.45	0.41	0.06	0.18*	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (Post Hoc) ของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต่อประสิทธิผลการเรียนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 จำแนกตามระดับการศึกษา เป็นรายคู่ พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 2 คู่ คือ

คู่ที่ 1 ระดับการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพครู กับ ปริญญาโท

คู่ที่ 2 ระดับการศึกษาปริญญาโท กับ ปริญญาเอก

เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการทดสอบของ LSD พบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่มีระดับการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพครู ประสิทธิผลการเรียนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 แตกต่างจากนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่มีระดับการศึกษาปริญญาโท โดยพบว่า นักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพครู มีประสิทธิผลการเรียนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 น้อยกว่านักศึกษาระดับปริญญาโท และปริญญาเอก และนักศึกษาระดับปริญญาโท มีประสิทธิผลการเรียนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 มากกว่านักศึกษาระดับปริญญาเอก

อภิปรายผล

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีประสิทธิผลการเรียนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนออนไลน์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และหลักสูตรการเรียนการสอนสอดคล้องกับระยะเวลาที่เรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด อาจเป็นเพราะนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีความคุ้นเคยกับระบบการสอนในรูปแบบออนไลน์จึงไม่เป็นปัญหาอุปสรรคต่อการเรียน และทำให้ผลการเรียนไม่ได้แตกต่างจากการเรียนในระบบออนไลน์ ซึ่งสอดคล้องกับ ณิชกานต์ แก้วจันทร์ และธนิษฐ์ รัตนพงศ์ภิญโญ (2564) พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญต่อความคาดหวังประสิทธิผลการศึกษาอยู่ในระดับมาก โดยให้ความสำคัญกับด้านหลักสูตรการเรียนการสอนสอดคล้องกับระยะเวลาที่เรียนมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านความไม่สอดคล้องระหว่างผลตอบแทนและต้นทุนในการเรียน ด้านความสามารถในการประเมินผล ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านความเครียดในการเรียน ตามลำดับ และสอดคล้องกับ นิตยา มณีวงศ์ (2564) พบว่า ปัจจัยแห่งความสำเร็จ การสอน ผู้เรียน เนื้อหาและเทคโนโลยี อยู่ในระดับมากทุกด้าน

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่มีเพศ อายุ และคณะ/วิทยาลัย แตกต่างกัน มีประสิทธิผลการเรียนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 ไม่แตกต่างกัน สำหรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีประสิทธิผลการเรียนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อาจเป็นเพราะระดับการศึกษาที่ต่างกันทำให้นักศึกษามีวุฒิภาวะทางการเรียนแตกต่างกัน ระดับการศึกษาที่สูงขึ้นทำให้นักศึกษามีการเรียนรู้ ความพร้อม ความตั้งใจ และการปรับตัวในการเรียนออนไลน์ ดีกว่าระดับการศึกษาที่ต่ำกว่า ซึ่งสอดคล้องกับ ญัฐปคัลภ์ แซ่เอี้ย (2563) พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร พระราชวังสนามจันทร์ ที่มีชั้นปี เกรดเฉลี่ยสะสม และรายได้ของครอบครัวต่างกัน มีพฤติกรรมการตั้งใจเรียนออนไลน์ในสถานการณ์โควิด-19 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร พระราชวังสนามจันทร์ ที่มีเพศ คณะวิชา และสถานที่พักอาศัยต่างกัน มีพฤติกรรมการตั้งใจเรียนออนไลน์ในสถานการณ์โควิด-19 ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับ ชกานต์ แก้วจันทร์ และธนิษฐ์ รัตนพงศ์ภิญโญ (2564) พบว่า ความพร้อมด้านผู้เรียนส่งผลต่อการเรียนออนไลน์ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ความพร้อมด้านการเรียนการสอนออนไลน์ส่งผลต่อการเรียนการสอนออนไลน์ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 และการเรียนการสอนออนไลน์ส่งผลต่อความคาดหวังประสิทธิผลการศึกษา อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

สรุป

จากการศึกษาประสิทธิผลการเรียนออนไลน์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 พบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีประสิทธิผลการเรียนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่มีเพศ อายุ และคณะ/วิทยาลัย แตกต่างกัน มีประสิทธิผลการเรียนออนไลน์ในสถานการณ์การ

แพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 ไม่แตกต่างกัน สำหรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ข้อค้นพบจากงานวิจัยนี้ เป็นประโยชน์ต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา และสถาบันการศึกษาอื่น ๆ ในการกำหนดแผนการจัดการเรียนสอนให้ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน กำหนดกลยุทธ์ในการสนับสนุน ส่งเสริม ปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการเรียนออนไลน์ และพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนที่น่าสนใจ ไม่น่าเบื่อ และทำให้เกิดการเรียนรู้แก่ผู้เรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย และเชิงปฏิบัติการ

จากผลการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีประสิทธิผลการเรียนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 ในประเด็นหลักสูตรการเรียนการสอนสอดคล้องกับระยะเวลาที่เรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้น มหาวิทยาลัยควรมีการปรับปรุงหลักสูตรการเรียนออนไลน์ในระดับบัณฑิตศึกษาให้เหมาะสมกับระยะเวลาเรียน เนื่องจากการเรียนออนไลน์เป็นการเรียนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต หากมีระยะเวลาการเรียนยาวนานเกินไปอาจส่งผลสัญญาณเกิดขัดข้องหรือเกิดความผิดพลาดทางระบบ มหาวิทยาลัยจึงควรจัดทำหลักสูตรให้มีความกระชับ เหมาะสมกับระยะเวลาในการเรียนแต่ละรายวิชา

จากผลการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีประสิทธิผลการเรียนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 ดังนั้น มหาวิทยาลัยควรให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ของแต่ละระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน และเหมาะสมกับบริบทของแต่ละระดับการศึกษาเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่เหมาะสม

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรทำการศึกษาด้วยการวิจัยแบบเชิงคุณภาพ เช่น การสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อให้ได้รับทราบผลวิจัยในลักษณะของการอธิบายด้วยเหตุและผลของการศึกษาในแต่ละประเด็นมากขึ้น

ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลการเรียนออนไลน์ในสถานการณ์โควิด-19 เช่น พฤติกรรมของผู้เรียน รูปแบบการเรียนการสอน เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม. (2564). *มาตรการและเฝ้าระวังการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID 19)*. สืบค้นเมื่อ กันยายน, 20, 2564 จาก <https://www.ops.go.th/main/index.php/news-service/announcement/3571-covid-24>

ณัฐปคัลภ์ แซ่เอี้ย. (2563). *พฤติกรรมที่ตั้งใจเรียนออนไลน์ในสถานการณ์โควิด-19 ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร พระราชวังสนามจันทร์* (รายงานการวิจัย). มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์.

- ณิชกานต์ แก้วจันทร์ และธนินท์รัฐ รัตนพงศ์ภิญโญ. (2564). *ความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนและความคาดหวังประสิทธิผลการศึกษาในระบบการเรียนการสอนออนไลน์ ในทรรศนะของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ณิชกานต์ ทรงไทย, วราภรณ์ ยศทวี และปฐมพร แสงเขียว. (2564). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนออนไลน์ของนักศึกษาพยาบาล: ภาคเหนือตอนล่าง. *วารสารวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรดิตถ์*, 13(1), 198-209.
- นิตยา มณีวงศ์. (2564). ศึกษาพฤติกรรมและปัจจัยความสำเร็จการเรียนออนไลน์แอปพลิเคชันไลน์ในช่วงวิกฤต COVID 19. *ครุศาสตร์สาร*, 15(1), 161 – 173.
- มาลีวัล เลิศสาครศิริ, จุรีย์ นฤมิตเลิศ และกิตติยา สมุทรประดิษฐ์. (2564). ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการเรียนผ่านระบบออนไลน์ของนักศึกษาวิทยาลัยเซนต์หลุยส์ จากสถานการณ์โควิด-19. *วารสารสุขภาพกับการจัดการสุขภาพ*, 7(1), 13 – 27.
- Abdelhai, R., Yassin, S., Ahmad, M. F., and Fors, U. G. (2012). An e-learning reproductive health module to support improved student learning and interaction: a prospective interventional study at a medical school in Egypt. *BMC Medical Education*, 12(11), 1 - 9.
- Hoy, W. K., & Miskel, C. G. (1991). *Education Administration: Theory Research Practice* (4th ed.). New York: McGraw - Hill.
- Office of the Higher Education Policy, National Science, Research and Innovation Council. (2020). *Recovery Forum: School Reopening and Teacher Empowerment to Cope with the Next Normal in Education*. Retrieved October 19, 2021, from <https://www.nxpo.or.th/en/4856/>
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. Third editio. New York: Harper and Row Publication.